

opinio Bartol. communiter reprobatur.

Item in nostra materia principaliter quæro, an in acquirenda possessione requiratur causa, vel titulus? in quo notabili & necessario articulo resolutivè procedendo, sit prima conclusio. Quòd si in acquirenda possessione intervenit actus verus & naturalis, nulla requiritur causa vel titulus: itaque si aliquis possessor tradat alteri rem animo transferendi possessionem, statim quæritur accipienti sine aliquo titulo vel causa: vel si quis per actum naturalem apprehendat rem cuius possessio vacabat, statim quæritur possessionem. Pro qua sententia & conclusione facit text. in leg. 3. §. In amittenda. ff. Acquir. poss. & in leg. Si quis vi. §. Differentia, eod. tit. ubi habetur, quòd possessor sola sua voluntate potest amittere possessionem: ergo à fortiori, facta traditione animo transferendi possessionem, acquiritur accipienti: maximè quòd tunc possemus dicere, quòd licet non habeat titulum vel causam in proprietate, habet tamen in possessione: & erit titulus precarii, si concessio fuit non determinato tempore tacite nec expressè; & sic potest ad libitum revocare per concedentem: aliàs verò, si concessio fuit facta determinato tempore tacite vel expressè, erit titulus donationis: argumento text. sing. in leg. Lucius Titius, supra, de donat. text. in leg. 1. ff. de Precario, text. in lege & habet, 2. fin. eodem titulo. Confirmatur etiam: quia super sola possessione rei, potest constitui titulus, ut est casus notab. in leg. Si aliquam rem. ff. de Acquir. posses. ibi: Nam, si rem meam tu possideas, & ego emam à te possessionem eius rei, vel stipuler, utilis erit emptio, & stipulatio: idem probat text. in leg. Si emptione. §. Item si emptor. versic. rei sua. supra, de contrah. emptio. bonus text. in leg. Indebiti. §. Sed & si, num. in princ. de condit. indebiti. Secundò pro ista conclusione principali, quæ habet, quòd si in acquirenda possessione intervenit actus verus & naturalis, nulla requiritur causa vel titulus, facit textus expressus in leg. Clam possidere. §. Qui ad nundinas. ff. de Acquir. posses. ubi habetur, quòd ingressus rem absentis acquirit possessionem naturalem vacantem; & tamen ibi nulla intervenit causa vel titulus. Tertio pro ista conclusione facit text. in leg. fin. Cod. Unde vi, ubi, ille qui ingreditur rem omninò vacantem alicujus absentis, acquirit utramque possessionem sine aliquo titulo vel causa. Quarto pro ista sententia & conclusione facit totus titulus. ff. de Vi & vi armat. Ubi habetur, quòd ille qui per vim expellit alium de possessione, acquirit eam, licet injustè, & sine titulo vel causa. Et istam sententiam & conclusionem tenet Bartol. in leg.

Quòd meo. ff. de Acquirend. posses. 3. col. num. 1. licet non alleget nec consideret superiora jura, sed allegat textum in leg. 1. §. Si vir uxori, eodem titulo. Sed certè ubi causa intervenit, licet de jure invalida: & ille textus propriè loquitur in casu conclusionis tertie, infra eodem proximè allegat etiam alia jura Bartol. quæ certè nihil probant. Idem etiam tenet Paul. ibi 12. column. prope fin. & Joan. de Imol. post principium legis, & communis opinionem secundum Alexand. ibi 3. column. num. 11. & istam dicit communem opinionem Aretin. in leg. Locum, eodem titulo.

Secunda conclusio principalis sit: Quòd in acquirenda possessione per actum fictum bene requiritur causa, vel titulus: Unde, si quis, nulla interveniente causa vel titulo, constituat se nomine alterius possidere, vel per aspectum velit transferre possessionem, vel per retentionem ususfructus, vel per conductionem factam de re propria, non transfertur possessio: ista est Glossa singularis juncto text. in dict. leg. Quòd meo, in gloss. 1. in princip. & per eum tenent ibi Bartol. 1. column. num. 1. Paul. Cuman. Ludov. Roman. & commun. DD. & ad hoc illam Gloss. juncto text. reputat singularem Salyc. in leg. Traditionibus, Cod. de Pactis, fin. col. 3. quæst. Pro qua sententia & conclusione facit text. juncto communi intellectu, in leg. Si aliquam rem. ff. de Acquirend. posses. ubi probatur, quòd si dominus & possessor alicujus rei conducatur suam rem quam possidet ab alio, non transfert in eum aliquam possessionem. Facit etiam bonus & subtilis casus in leg. Et à quo. ff. de Usucap. Pro qua sententia & conclusione facit inconvincibilis ratio: quia quando clausula constituti, vel quilibet actus fictus ponitur super contractu nullo, vel invalido; similiter illa clausula vel actus fictus possessionis est nullus, ut probat text. in leg. fin. ff. de Constitut. text. in leg. Non dubium, Cod. de Legibus, text. in regula, cum principalis. ff. de Regul. jur. & latius pono infra proximè in 4. conclus. Ergo quando nullus ponitur titulus contractus, nec causa intervenit; dicta clausula constitui, vel alius actus fictus nihil potest operari. Et in tantum ista conclusio est verà, ut procedat etiam si prædictus dominus & possessor rei scienter sine causa & titulo constituat se nomine alterius possidere, vel apponat in ejus favorem alium actum fictum: quia non videtur donare; & sic per illum præsumptum & fictum titulum donationis junctum cum dicta clausula constituti, & actu ficto possessionis; non transfertur dominium nec possessio in eum: Et jura quæ dicunt, quòd ille qui scienter sine causa vel subsistente obli-

gatione tradit suam rem, videtur, donare, ut in leg. Cujus per errorem. ff. de Regul. jur. text. in leg. 1. in fin. ff. de Condit. indebiti, in princip. Cod. eodem titulo. & utrobique DD. debent intelligi, quando traditio rei fit per actum verum & naturalem; secus verò si per actum fictum, ut in hac nostra conclusione; ne detur duplex fictio vel specialitas: ita singulariter Bartol. in dict. leg. Si aliquam rem, 3. column. in princip. ff. de Acquirend. hered. Paul. de Castr. fin. col. in princip. Alber. 1. column. in fine. Cuman. penultim. column. in fin. Alexand. 6. col. n. 18. Franc. de Rip. 9. column. num. 16. istam etiam conclusionem tenet Cin. Bald. Salyc. & DD. in leg. Qui rem. Cod. Locat. tenet etiam Salyc. melius quàm alibi, in leg. Traditionibus, Cod. de Pactis, fin. column. num. 3. quam tenet etiam Bald. in cap. 1. de Capiraneo qui Curiam vendidit, penultim. column. in princip. in lib. 2. Feudor. Et ista est vera & communis opinio, licet Gloss. singularis & ordinaria teneat contrarium in dict. leg. Si aliquam rem. ff. de Acquirend. posses. in gloss. fin. prope finem, quam sequebatur ibi Imol. & latius & subtiliter Aretin. 5. column. num. 3. Quam superiorem communem opinionem intelligas procedere in casibus, in quibus aliàs de jure communi per veram traditionem scienter factam induceretur donatio; ut quando fit traditio expressa causa adjecta tamquam ex debito, cum nihil deberetur; vel quando ex qualitate rei & personæ præsumatur donatio, ut notatur per Bartol. & DD. in leg. Cum quid. ff. Cert. per. post gloss. ibi: Nam in illis casibus interveniente vera traditione erit donatio, aliàs verò si interveniat ficta traditio, non valebit, ut in hac communi opinione. Confirmatur ista communis opinio subtili fundamento & consideratione: Nam licet de jure novo Codic. ex nudo pacto donationis oriatur actio, & promissor efficaciter sit obligatus, ut in leg. Si quis argentum, §. Sin autem hoc, in princip. Cod. de Donation. & ibi communis opinio; tamen illud debet intelligi in expressa & propria donatione & promissione: secus verò in ficta & præsumpta, puta quando quis per pactum nudum scienter promitteret indebitum; ne detur concursus duplicis specialitatis contra regulam text. in leg. 1. Cod. de Dotis prom. & in leg. Cum post. §. Genera de Jure dotium, ita singulariter Bartol. in leg. Juris gentium. §. Quinimo, fin. column. in medio. ff. de Pactis, idem Bartol. in leg. Si tibi decem, in fin. eodem titulo. Idem etiam tenet Bald. Angel. Paul. de Castr. Alexand. & communiter DD. in leg. Juris gentium. §. Sed cum nulla; eod. titulo. Jas. in dict. §. Quinimo, 18. column. numer. 21. Paul. in leg. Generaliter, 3. column. Cod. de Non

num. pec. Bald. in leg. Si pacto quo penam Cod. de Pactis, 2. col. in fin. Salyc. in lege 5. column. in medio, eodem titulo. Bald. in Rubr. extra de pactis, 2. column. in fine. Imol. in leg. Adibus, §. 1. 3. column. ff. de Donat. in Ludovic. Roman. penultim. column. in fin. Angel. de Perus. in dict. leg. Si quis argentum. §. Sed & si quis post princ. Cod. de Donat. & ibi Bald. n. 4. Paul. de Castr. notabiliter in leg. Qua dotis, penult. column. n. 9. ff. Solut. matrim. Anton. & Imol. in cap. Qualiter, extra, de pactis.

Ex qua superiori 2. conclusione sic declarata & confirmata infertur singulariter, quòd si quis scienter confitetur extra judicium rem suam esse alterius, & constituit se nomine ejus possidere, vel alium actum fictum interponit, non transfert in illum dominium, nec possessionem: & hoc solum ex ista ratione; quia ex titulo præsumpto & ficta traditione non potest quæri dominium nec possessio, ne detur duplex specialitas: ita tenet expressè Bart. in leg. Cum falsa, Cod. de Juris & fact. ignor. 2. column. n. 6. & ante eum tenet ibi Petr. de Bellaper. 2. column. post princip. Cin. 2. column. 4. quæst. quos Bart. non refert. & tenet ibi Faber. in suo Breviario in princip. illius leg. & Bald. ibi fin. column. num. 7. Paul. de Castr. 2. column. in fin. tenet Angel. in cap. fin. extra, de confessis, column. in princip. Imol. ibi fin. column. in fin. Sed adde subtiliter in hoc articulo, quòd tunc alia ratione & consideratione ista opinio & illatio est vera; quia tali casu nullus concurrat titulus verus nec præsumptus; quia illa confessio scienter facta non inducit donationem, nec alium titulum, quia non habet verba disposita apta producere obligationes; sed tantum fit ad probationem; unde, cum constet de contrario, eliditur confessio: & sic clausula constituti, vel actus fictus in isto casu ponitur de per se sine subjecto alicujus contractus expressi nec taciti; unde, ex ea non transfertur possessio, nec aliquis effectus: ita dicit & declarat subtiliter Paul. ibi in dict. leg. Cum falsa, fin. column. in princ. & ante eum Bald. ibi, fin. column. num. 8. Et in expressò, quòd ex tali confessione scienter facta non inducatur titulus donationis tacitus vel præsumptus, tenet expressè Bald. in leg. unic. Cod. de Confessis. 3. col. num. 7. Paul. in leg. Generaliter, Cod. de Non num. pecunia, 2. column. in medio, num. 6. & melius 3. column. in princip. idem Paul. in leg. Publica, §. fin. ff. Deposit. & expressè Petr. in dict. leg. Cum falsa, 2. column. in princip.

Nec huic secundæ conclus. principali cum ex ea deductis obstat notabilis textus subtiliter inductus in leg. 1. Cod. de Donation. juncta communi opinione ubi est casus, quòd donato &

tradito instrumento alicujus rei, videtur donata & tradita ipsa res contenta in instrumentis; & tamen ibi concurrunt præsumptus titulus, & ficta traditio rei; ergo non deberet transferri dominium & possessio ejus. Quia respondeo, quod ibi verus titulus & vera traditio intervenit, saltem illius instrumenti corporalis quod traditum fuit; unde, ex hoc resultat titulus & possessio rei contentæ sub eo; cum aliud non potest operari; & sic continet & repræsentat contentum sub eo, concurrente legis dispositione: Et iste est verus sensus & intellectus illius legis, & solutio hujus difficultatis. Facit text. in leg. *Qui chirographum*. ff. de Legat. 3. text. in leg. *Servum filii*. §. *Eum chirographum*, de Legat. 1. text. in leg. 2. Cod. *Qui res pignori oblig. poss.* text. in leg. 3. & 4. ff. de lib. legat. notatur in leg. 2. ff. de Pactis.

22 Secundo non obstat textus expressus & non declaratus à DD. in leg. *Qui bona fide*. ff. de *Acquirend. posses.* & in leg. *Interdum*. §. *fin. infra*, eodem, ubi dicitur, quod si ille qui non est dominus possideat aliquam rem quam bona fide emit, & eam conducatur à vero domino; statim desinit possidere, & per istum actum fictum etiam sine causa vel titulo transfertur possessio in ipsum dominum: & ad hoc notat ibi communis opinio. Quia ad illum textum dupliciter respondeo: Primo modo, quod verus dominus & possessor non potest transferre in alium possessionem per actum fictum, nisi præcedat causa vel titulus habilis; & ita procedat ista nostra secunda conclusio: ille verò qui non est dominus, si possideat, bene potest transferre possessionem in alium etiam per actum fictum sine causa vel titulo; & ita procedat & intelligatur text. in dict. leg. *Qui bona fide*, & in leg. *Interdum*, §. *fin.* & in expresso ita tenet & declarat Bartol. in leg. *Quod meo*, 1. column. num. 1. licet communiter deficiunt ibi aliqua verba: & istam declarationem & concordiam ponit ibi Paul. 2. column. in fine, & cum ea transeunt indifferenter ibi DD. & expressè dicit ibi Roman. 1. column. in fine, quod distinctio Bartol. communiter tenetur. Sed attende, quod iste intellectus non videtur esse verus, cum nulla ratio differentie possit assignari: Undè, cogitavi quod vera & propria ratio est; quia in istis juribus intervenit vera & iustissima causa, scilicet, quod ille cui tradebatur possessio, erat verus dominus; unde, non oportet sibi concedere causam vel titulum de novo, cum ipse perfectum titulum & causam habeat: & ideo non dominus possessor potest per actum fictum transferre possessionem: & iste est verus & clarus intellectus illarum legum. Ex quo resultat contra Bartol.

& DD. quod indistinctè dominus & possessor, vel non dominus, non potest transferre possessionem sine causa vel titulo, & per consequens venit reprobanda Glossa, cum qua omnes ibi transeunt in dict. leg. *Qui bona fide*, ubi dicit, quod illa lex procedit etiam si non dominus qui possidet conducat rem ab alio non domino; cum ibi nulla subsit causa vel titulus habilis, mediante quo per actum fictum possit transferri possessio.

Tertia conclusio est, quod ex inutili & invalido contractu bene transfertur possessio, interveniente actu vero traditionis: textus est notabilis & subtilis in leg. 1. §. *Si vir uxori supra*. ff. de *Acquirend. posses.* text. in leg. *Quod uxori*. eod. tit. text. in leg. 1. §. *Dejicitur*, vers. *Denique*. ff. de *Vi*, & *vi armat.* text. in leg. *Si donante*, in princip. ff. de *Donat. inter vir. & uxori*. text. in leg. *Nec ullam*. §. *Omnibus*, versic. *Item in titulo pro donato*. ff. de *Pet. hared.* quibus probatur, quod ex donatione inter maritum & uxorem, licet penitus contractus vel titulus sit nullus, adeo quod ex eo nulla oritur actio, vel obligatio civilis, nec naturalis, ut in leg. 1. in princip. ff. de *Donat. inter virum & uxori*. & in leg. 3. §. *Sciendum*, eod. titulo. & in leg. *Si sponsus*. §. *Si uxori viri*, eod. titulo, ubi dicitur, quod ei non accedit fidejussor: & tenet Bart. magistraliter in leg. *Cum lex*. ff. de *Fidejussor.* 2. column. num. 8. idem Bartol. in leg. *Quod meo*, 1. column. n. 1. ff. de *Acquirend. posses.* & utrobique communis opinio. Tamen ex tali contractu possessio bene transit in uxorem, interveniente actu vero traditionis.

Sed difficultas subtilis est in hoc articulo, pro intellectu illorum jurium: Cum de jure talis contractus sit invalidus ipso jure; quare valeat & acquiratur ex eo possessio? Et dico, quod vera & subtilis ratio est, quia possessio non causatur ex contractu, tamquam ex proxima & immediata causa; sed ex facto naturali, & sic ex traditione ipsius rei; unde, licet contractus sit nullus, non impeditur acquisitio possessionis, si ibi intervenit verum factum & traditio. Et in expresso istam rationem ponit Consultus in dict. leg. 1. §. *Si vir uxori*, ibi: *Quoniam res facti infirmari jure civili non potest*. Cujus sensus est, quod cum possessio causetur ab ipso facto traditionis, ut supra latè deductum est in definitione; & istud factum secundum veritatem non possit infirmari jure civili; merito ex tali facto transit possessio, licet ipse contractus sit nullus: & ista est vera & propria intentio Consulti in dict. §. *Si vir uxori* & ista est intentio Bartol. Paul. & aliorum: & expressè istam rationem per illum text. ponit Bald. in leg. *Non dubiam*, Cod. de

de Legib. 8. column. n. 18. & Paul. ibi, penultim. column. in princip. Jas. ibi, penultim. column. num. 55. & istam doctrinam in alio proposito ponit Gloss. in leg. 3. §. *Ex pluribus*, in glos. fin. & ibi expressè Alber. 1. column. in fine. ff. de *Acquirend. posses.* Nec huic subtili rationi obstat si dicas, quod licet factam illud naturale, & sic traditio, non possit infirmari & infringi per jus civile secundum veritatem; tamen potuit infringi secundum fictionem juris, ut fingatur non esse factum; cum jus civile semper possit fingere contra veritatem in his quæ sunt facti, ut in leg. *Retrò*. ff. de *Captivis*, & in leg. *In omnibus*, & in leg. *Bona eorum*, eod. tit. & quasi per totum, & in §. *Si ab hostibus Institut.* quibus mod. jus patr. post sol. Quia respondeo, quod lex numquam fingit, nisi subsistente æquitate & necessitate: text. est in leg. *Sciendum*. ff. *Ex quibus caus. major.* text. in leg. *Post liminium*. ff. de *Captivis*, text. in leg. *Non dubio* eod. tit. in princip. & istam regulam & doctrinam ponit Bart. in leg. *Si is qui pro empre de uscap.* 3. column. n. 2. Sed in isto casu cessat æquitas & necessitas fingendi, & ideo lex non fingit; nam cum sola voluntate amittat quis possessionem, ut in leg. 3. §. *In amittenda*, & in leg. *Si quis vi*. §. *differentia*. ff. de *Acquirend. posses.* sequitur, quod licet per traditionem rei non quæreretur possessio uxori, amitteret eam maritus: imò etiam amitteret sua voluntate, licet rem non tradiderit, sed in ejus detentatione permanserit, ut in dictis juribus: Unde merito, cum maritus debeat perdere possessionem, quæritur ipsi uxori virtute traditionis, licet contractus sit inutilis. Et iste est verus sensus & intellectus text. in dict. §. *Si vir uxori*, ibi dum dicit: *Et quid attinet dicere non possidere mulierem cum marito ubi noluit possidere protinus amiserit possessionem?* Et ita intelligit & declarat illum textum Bartol. ibi, uno verb. num. 2. Joan. de Imol. in princip. Roman. in princip. Vincent. melius quam alter. ibi 1. & 2. column. Jas. ibi, 2. column. 3. & ita intelligit & declarat illum textum latius & expressius Bartol. in leg. *Si is qui pro empre infra de uscap.* 10. column. post medium num. 27. Imol. 7. column. prope finem, Jas. ibi 51. column. num. 250. & iste fuit sensus ibi Bald. in leg. *Sive possidetis* 2. column. post princip. Cod. de *Probat.*

24 Nec obstat si iterum replices contra istum verum & subtilem intellectum, quod si uxor non acquireret possessionem ex isto inutili contractu, maritus non perderet eam, licet rem tradiderit; quia regula notabilis juris est, quod si quis vult rem suam, vel aliud jus quod habet transferre in alium; si illi alteri non po-

test ex juris dispositione quæri, non amittit tradens, nec abdicatur à se, quasi sub illa conditione datum: istam regulam & conclusionem probat text. notabilis in leg. *Utilem*. ff. *Ex quibus caus. major.* quem ibi ad hoc notant Alber. Bartol. Bald. & communiter DD. & istam doctrinam per illum textum ponit Bartol. ubi infert. ad notabilem quæstionem in leg. *Qui Roma*. §. *Duo fratres* 10. quasi. ff. de *Verb. obligat.* & communiter DD. super illa quæst. istam etiam regulam probat text. & ibi notat Bartol. & DD. in leg. *Cum quis, si debitorem*. ff. de *solution.* text. in leg. *Vir uxori*, vers. *Sed si promissor*. ff. de *Donation. inter vir & uxori*. Si ergo in præsentis casu & leg. *Si rem*. §. *Si vir uxori & similib.* possessio non quæreretur uxori, non amitteret eam maritus: & sic ratio prædicta communis non videtur concludere. Quia ad hoc respondeo, quod prædicta regula & doctrina contraria procedit & habet locum tantum in dominio, quod quis vult à se abdicare & in alium transferre; quia si non potest ibi quæri, non recedit à domino, sed remanet penes eum: secus verò est in possessione; quia etiam si non quæreretur nec posset quæri accipienti, deperditur & abdicatur à possessore: ita notabiliter Alber. in dict. leg. *Nec utilem in princip. ex quibus caus. major.* & ita tenet & declarat Bart. in leg. *Si ego in fine*. ff. de *Negot. gest.* & ibi Alber. 3. column. Paul. in fine, num. 7. & ita tenet & declarat Glos. ordinaria in dict. leg. *Cum quis*. §. *Si debitorem in gloss.* 3. ff. de *Solut.* & ibi Bartol. num. 2. Paul. num. 5. Alber. & communiter DD. Bartol. Alber. Paul. & ceteri in leg. *Qui hominem*. §. *Si debitorem*, eod. titulo. & ita etiam tenet & declarat Gloss. ordin. in dict. leg. *Vir uxori*, vers. *Sed si promissor*. ff. de *Donat. inter vir. & uxori*. & reputat ibi notabile Fulgos. Pro qua sententia & declaratione est casus expressus in leg. *Quod meo*. §. *Si furioso*. ff. de *Acquirend. posses.* & ibi expressè tenet Glos. 2. ibi Bartol. Alber. Paul. Imol. Aret. Alexand. & communiter DD. Textus etiam expressus in leg. 1. §. *Procuratorem*, in fin. eod. titulo. Aretin. in leg. *Naturaliter*. §. *Nihil. commun.* 7. column. eod. titulo. & ita defensatur intellectus subtilis & communis dict. §. *Si vir uxori & similib.*, quia merito ibi acquiratur possessio; quia etsi non quæreretur, nec posset quæri ex juris resistentia, non remaneret penes maritum, sed amitteret eam, per supra dicta: & ista est perfecta resolutio illius text. & sensus ejus; sic ab alio non dilucidata.

Ex qua superiori tertia principali conclusione sic declarata & confirmata, quæ habet, quod ex inutili contractu transfertur possessio interveniente actu vero traditionis, infero. Primò, 25 quod

quod ex contractu facto à minore super re immobili sine decreto cum autoritate tutoris vel curatoris, secuta traditione, transit possessio: Glossa est notabilis in leg. 2. §. Si à pupillo. ff. Pro emptore in Gloss. 1. prope finem, quem ibi commendat Joan. de Imol. 2. column. in fin. commendat Alexand. in dict. §. Si vir uxori, 2. column. 4. & dicit eam notabilem Jas. ibi, 3. column. 14. & Vincent. ibi, 5. column. in fin. & illam Gloss. reputat singularem Alexand. in leg. Possessionem pupillum, eod. tit. 2. col. in princip. & hoc etiam tenet Bald. licet non alleget illam Gloss. in leg. Magis puto, in princip. ff. de Rebus eorum, post Jacob. de Aretin. Pro qua Gloss. & sententia facit text. in dict. leg. Possessionem pupillum. ff. de Acquirend. posses. ubi est text. quod pupillus sine tutoris autoritate non potest animo amittere possessionem; ergo cum tutoris autoritate videtur quod possit: & per eum ita tenet ibi Rapha. Cuman. post princip. Ex quo ibi infert, quod si pupillus cum tutore, vel adultus cum curatore fecisset compromissum super re immobili sine decreto; licet Arbitri non possint pronuntiare super proprietate, poterunt tamen pronuntiare super possessione. Facit etiam bonus text. in leg. Pupillus, supra, de acquirend. rer. domin. cujus verba sunt: *Alienate verò nullam rem potest, nisi prasente tutore authore, & nec quidem possessionem qua est naturalis.* Ergo tutore authore posset. Tertio pro ista sententia ultra DD. considero textum expressum & meliorem de jure in leg. 2. Cod. Si quis ignorans rem minor. esse sine decreto comparaverit, ubi dicitur, quod si res sit alienata sine decreto, possessio retrahatur & revocetur à possessore: ergo translata fuit. Ex quo etiam deducitur, quod adultus carens curatore, alienando rem sine decreto posset transferre possessionem, per supra dicta: pupillus vero sine tutoris autoritate, vel adultus habens curatorem sine ejus autoritate, non posset alienando vel contrahendo transferre in alium possessionem civilem vel naturalem: de civili est text. in dict. leg. Possessionem pupillum, de naturali est text. in dict. leg. Pupillus. ff. de Acquirend. rerum domin. ibi: *Et nec quidem possessionem qua est naturalis,* & utrobique commun. opinio. Quod procedit modò pupillus vel adultus verè tradat, modò fictè, secundum DD. ibi. Adde tamen, quod naturalem possessionem benè posset minor perdere, etiam sine tutoris vel curatoris autoritate, exeundo de fando, ita quod non sit in conspectu, vel prope; quia quilibet major sic amitteret: textus in hoc notabilis in dict. leg. Possessionem pupillum, & per eum ita tenet ibi Gloss. ordinaria Alber. Paul. Joan. de Imol. Cu-

man. Aretin. & Alexand. & Din. & Oldrad. quos ibi refert. Alber. tenet etiam Vincent. qui in hoc puncto notabiliter in dict. leg. 1. §. Si vir uxori, 5. column. num. 11. cujus ratio est; quia tunc non amittit immediatè ex sua voluntate vel contractu, sed ex legis dispositione: & in hac ratione se fundat text. Gloss. & commun. opinio. Ex quo textu sic intellecto cum ratione infert ibi Franc. de Aretin. 1. column. in medio, quod læsio quæ infertur alicui ex immediata dispositione juris, ita comprehendit pupillum, sicut majorem: & licet ipse non allegat, ita expressè notat ibi Alberic. post Jacob. de Rac. Pro qua consideratione facit bonus text. in leg. Si sine herede. §. Lucius. ff. de Admin. tutor. per quem ita tenet Bald. in leg. Non videtur, Cod. de In integr. restitut. 2. column. post princip. & ultra eos facit melior textus de jure in leg. fin. §. Defensionem, Cod. de Administ. tutor. Ex quo deducitur, quod si prædictus minor haberet solam possessionem naturalem, quam animo quis potest retinere, quocumque vadat, per absentiam eam non posset remittere, etiam si vellet eam amittere & à se abdicare, argumento illius text. cum ratione: & ita ibi tenet Alber. Paul. & Cuman. & Vincent. in dict. §. Si vir uxori 5. column. num. 12.

Sed contra istam primam illationem facit expressus & notabilis text. in leg. Jubemus, la 2. §. Sane, el 2. in fin. ibi: *Sed possessionem Ecclesiasticam, &c.* ubi probatur, quod si res Ecclesiæ vendatur, etiam cum autoritate administratoris, non adhibita juris solemnitate, non potest transferri possessio, imò, ipso jure traditio est nulla: Quia primò respondeo, quod ille textus loquitur tantum respectu dominii, sive proprietatis, & non respectu possessionis: & ibi possessio ponitur pro ipsamet re, sicut in jure nostro multoties reperitur, ut in leg. Interdum. ff. de Verbor. significat. & ita solvit & respondet Bart. in dict. §. Si vir uxori, num. 3. Vel aliter & secundò respondet ibi Bartol. quod ille textus loquitur in persona quæ non potest perdere possessionem, ut pupillus, vel Ecclesia: & cum ista secunda solutione Bart. transeunt ibi Cuman. & Alexand. 2. column. & Roman. ibi in princip. Sed atende, quod ista solutio posset esse vera, & clarè procederet, quando talis inhabilis persona per se transferret possessionem sine autoritate administratoris: Unde, prasupposito quod ibi intervenit autoritas administratoris, videtur difficile contrarium; cum per superiora jura sit conclusum, quod cum autoritate alterius posset persona inhabilis transferre possessionem. Unde tertio, posset dici, quod ille textus solùm procedat in rebus Ecclesiasticis,

cis, propter favorem earum. Sed certè verior & propria solutio est prima, quam assignavi, quod ibi possessio ponitur pro ipsamet re, & sic pro dominio vel proprietate, & illa impeditur, & ipso jure non transit: & ita dicit quod ille textus debet intelligi, Vincent. in dict. §. Si vir uxori, 5. column. in medio, num. 11.

26 Secundò ex prædicta tertia conclusione principali infero notabiliter, quod si res majoratus, vel prohibita alienari, alienetur, quod in accipientem transit possessio tam civilis quam naturalis, licet contractus ipse nullus & inutilis sit: argumento text. & superioris conclusionis in dict. §. Si vir uxori, & in expresso per eum ita tenet Bald. in leg. 2. ff. de Jurisdic. omnium judic. fin. col. in fin. & hoc tenet & reputat notabile Franc. de Aret. in dict. §. Si vir uxori, 2. column. in medio. Alexand. ibi penult. column. fin. quæst. Jas. 3. column. num. 12. Vincent. ibi 14. column. num. 28. hoc etiam tenet & reputat notabile Ludovic. Roman. in leg. Is cui bonis, 1. column. num. 3. infra de verb. oblig. & tenet & sequitur ibi Aretin. 1. column. 1. not. Jas. 2. column. n. 5. & ibi Franc. de Rip. 12. column. 52. Pro qua sententia facit bonus text. quem DD. non allegant, in leg. Non alienat. ff. de Regul. jur. cujus verba sunt: *Non alienat quia duntaxat amittit possessionem,* & ibi expressè notat ad hoc Joan. Ferrar. post Antiquos: text. in leg. Item si res. §. 1. vers. Potest. ff. de Aliena. jud. mutan. caus. fac. ubi eadem verba ponuntur: Facit etiam textus valde notabilis in leg. Bona fidei, vers. *Nec interest, supra, de acquirend. rer. dom.* ubi expressè dicitur, quod si res affecta aliquo vitio reali alienetur, licet non transeat dominium, nec usucapiendi conditio; benè tamen transit possessio, & acquisitio fructuum. Pro qua etiam sententia considero subtiliter legem nostram 45. Taur. in fin. ubi dicit, quod mortuo possessore majoratus, possessio transeat in successorem, quamvis aliquis tertius occupaverit possessionem in vita vel post mortem possessoris, vel de manu ejus eam habuerit: ergo apertè prasupponit, quod licet sit res majoratus, vel prohibita alienari, & contractus vel alienatio non teneat, tamen benè transfertur possessio. Et in tantum hoc est verum, ut procedat etiam si lex vel dispositio hominis, quæ prohibet alienare vel contrahere, expressè dicat & disponat, quod etiam non possit fieri traditio; & si fiat, quod nullius sit momenti: tamen debet intelligi quod nihil valeat quoad translationem dominii, sed possessio civilis & naturalis benè transfertur: ita probat text. notabilis, & subtilis in leg. 3. §. Sciendum. ibi: *Nec traditio quicquam valet. ff. de Donat. inter. vir. & uxor.*

ubi disponitur, quod donatio inter conjuges est omninò nulla, adeo quod traditio nihil valet: & tamen intelligitur quoad dominium; quia possessio benè transfertur, ut est casus expressus in dict. §. Si vir uxori ergo apertè ista illatio est verissima: & illum text. ad hoc ita inducit Aretin. in dict. §. Si vir uxori 2. column. num. 4. dicens semper esse mente tenendum: Socin. cons. 13. 4. volum. Et ista opinio & consideratio est verissima, nisi lex ultrà procederet annullando acquisitionem possessionis, ut probat textus notabilis & expressus in leg. unic. Cod. Non licere habitatoribus Merrocomia loca sua ad extraneum transferre, lib. 11. ibi: *Quoquo modo possidendi licentia tribuatur.* Nec considerationi Aret. obstant text. in leg. Is cui bonis. ff. de Verbor. obligation. ibi: *Tradere verò non potest,* per quam notat ibi Angel. de Perus. in princip. n. 2. quod ille qui non potest alienare, vel se obligare, non potest etiam tradendo transferre possessionem: Quia ille text. & determinatio Angel. debet per supradicta intelligi, quando persona est inhabilis contrahere vel alienare ex defectu animi & intellectus: quo casu impeditur etiam translatio possessionis; quia animo non potest eam amittere: Conclusio verò Aretin. in qua sumus, procedit quando persona non est inhabilis ex defectu animi, sed ex alia ratione vel qualitate extrinseca, putà, *ne res alienetur extra familiam,* vel aliàs; quia tunc non impeditur translatio possessionis, licet impediatur translatio dominii: & ita intelligit & declarat Vincent. in dict. §. Si vir uxori, 14. column. num. 28. & Franc. de Rip. in dict. leg. Is cui bonis 12. column. num. 52.

Unum tamen est, quod talis prohibitus, licet transferat possessionem cum titulo, tamen non transfert eam qualificatam, ut transeat quasi dominium in accipientem, & competat sibi Publiciana: ita probat text. in leg. Magis puto, vers. *Si pupillus* juncta Glos. ff. de Rebus eorum, ubi dicitur, quod si pupillus alienum fundum bona fide possideat, non potest talis fundus sine decreto alienari; & sic, illud quasi dominium quod pupillus habebat non potest alienari: unde clarè deducitur, quod prohibitus alienare non transfert quasi dominium nec Publicianam, & per consequens non competit accipienti: & ad hoc illum text. juncta Gloss. reputat singularem Aretin. in dict. §. Si vir uxori, 2. col. in fine. Sed tu adde, quod ille textus benè probat, quod prohibitus alienare non potest alienare rem in qua habet quasi dominium; sed non rectè probat, quod accipiens non habeat Publicianam; quia licet possessor qui alienat rem non habeat quasi dominium, nec sibi competit Publiciana, putà, quia possidet cum mala fi-